

Всесвітній День Здоров'я 2023

«Здоров'я для всіх»

7 квітня 2023 року Всесвітня Організація Охорони Здоров'я (ВООЗ) відзначатиме свій 75-й день народження. Це можливість озирнутися на успіхи охорони здоров'я, які покращили якість життя за останні сім десятиліть. Це також можливість спонукати вас до протистояння проблемам здоров'я сьогодні та завтра.

1. Здоров'я для всіх: кінцева мета

Участь Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я в програмі «Здоров'я для всіх» ґрунтується на демократичній ідеї про те, що всі люди рівні та мають однакове право на захист свого здоров'я. Десятиліттями ВООЗ вирішувала ключові завдання своєї місії: очолила зусилля з покращення соціальних умов, щоб люди народжувалися, зростали, працювали, жили та старіли в доброму здоров'ї. Однак такому прогресу загрожує постійна нерівність у здоров'ї. Тому мета досягнення здоров'я для всіх залишається такою ж важливою сьогодні, як і 75 років тому.

2. Зменшення і ліквідація смертельних хвороб

Однією з ключових місій ВООЗ є запобігання, зменшення та повне припинення поширення смертельних інфекцій. Віспа, дуже заразна та смертельна хвороба, була ліквідована в 1980 році, забравши близько 300 мільйонів життів тільки в 20 столітті. Глобальна ініціатива з ліквідації поліомієліту призвела до скорочення поширення хвороби на 99,9%.

3. Захист людей від пандемій

Щодня ВООЗ виявляє тисячі попереджень про здоров'я та працює над захистом людей від загроз і наслідків епідемій та пандемій. Протягом останніх десятиліть ВООЗ була на передовій усіх основних загроз здоров'ю: від холери та Еболи до пташиного грипу (H5N1), SARS та пандемії COVID-19.

4. Мир здоров'ю, здоров'я миру

ВООЗ часто відіграє невидиму роль у переговорах щодо надання гуманітарних та медичних послуг під час воєн і конфліктів. З 1980-х років ВООЗ здійснює проекти «Здоров'я як міст до миру» в Африці, Азії, Європі та Латинській Америці, проводячи гуманітарні інтервенції в зонах конфліктів. За сприяння ВООЗ у 1990-х роках воюючі регіони Боснії погодилися дозволити проїзд машин швидкої допомоги та невідкладної медичної допомоги, продовжити вакцинацію від поліомієліту та кампанії проти туберкульозу і ВІЛ. Персонал ВООЗ продовжує виконувати небезпечні обов'язки в зонах конфлікту від Іраку до Лівії та від Судану до України. На багатьох територіях зростає конфлікт і хаос. У 2019 році ВООЗ запустила програму «Глобальне здоров'я заради миру», щоб прискорити просування медичної допомоги в зонах конфлікту.

5. Керування політикою та стандартами охорони здоров'я

ВООЗ є світовим авторитетом, який видає вказівки та рекомендації щодо покращення здоров'я людей. Наприклад, у 2003 році країни-члени ВООЗ прийняли першу у світі угоду щодо охорони здоров'я – Рамкову Конвенцію з Обмеження вживання тютюну. Договір, який зараз діє в 181 країні, захищає нинішні та майбутні покоління від руйнівних наслідків вживання тютюну. Станом на 2021 рік вживання тютюну зменшувалося у 150 країнах.

6. Профілактика захворювань шляхом вакцинації

ВООЗ відіграла новаторську роль у створенні вакцин для запобігання захворюванням. Організація створила свою розширену програму імунізації в 1974 році, щоб підтримати імунізацію дітей у всьому світі, націлюючись на кілька хвороб одночасно, не залишаючи осторонь нікого. Тепер у нас є вакцини, які захищають нас від понад 20 небезпечних для життя хвороб, допомагаючи людям будь-якого віку жити довше та здоровіше.

У 2021 році була представлена нова вакцина від малярії – перша проти паразитів – з обіцянкою рятувати тисячі молодих людей щороку. Крім того, ВООЗ співпрацює з країнами над реалізацією Порядку денного щодо вакцин до 2030 року, щоб побудувати світ, де кожен і всюди зможе отримати повну користь від вакцин для міцного здоров'я та благополуччя.

7. Вирішення проблем здоров'я, пов'язаних із кліматом

Зміна клімату сьогодні є найбільшою загрозою для здоров'я людини. Це впливає на якість повітря, питну воду, харчування, санітарію, житло та навколишнє середовище в цілому. ВООЗ сприяє розвитку науки та політики щодо кращого управління навколишнім середовищем для здоров'я, підтримує країни у розробці комплексних планів дій щодо протидії наслідкам зміни клімату для здоров'я.

8. Порятунк життя матерів і дітей

В результаті збільшення чисельності працівників кваліфікованого акушерського персоналу, вакцинацію дітей і педіатричну медичну допомогу сьогодні отримують більше матерів і дітей, ніж будь-коли. З 2000 року по сьогоднішній день рівень смертності дітей до п'яти років і вагітних матерів скоротився вдвічі, що є вражаючим прогресом у захисті здоров'я груп ризику.

9. Турбота про тих, хто піклується про нас

Досягнення в системі охорони здоров'я стали можливими завдяки невтомним зусиллям поколінь медичних працівників у всьому світі. ВООЗ підтримує роботу медичних працівників, які зробили прорив у галузі охорони здоров'я, від викорінення віспи до великих досягнень у лікуванні ВІЛ.

10. Боротьба з неінфекційними захворюваннями та хворобами психічними

Мати міцне здоров'я означає не тільки жити без хвороб, але й досягти повного фізичного, психічного та соціального благополуччя. ВООЗ працює над захистом людей від основних ризиків хронічних захворювань, таких як куріння, відсутність фізичної активності, шкідливе

вживання алкоголю та нездорове харчування. Ці загрози призводять до таких захворювань, як цукровий діабет, рак, інсульт та пов'язані з ними травми і страждання, на які припадає 74% усіх смертей у світі.

11. Боротьба зі стійкістю до антимікробних препаратів

Десятиліттями ми були свідками як неправильного використання, так і зловживання протимікробними засобами. У результаті наш захист від хвороб слабшає. Це призвело до появи нових мікроорганізмів, які є стійкими до відомих ліків і загрожують прогресу, якого ми досягли на шляху покращення здоров'я та довшого життя. Стійкість до антимікробних препаратів є глобальною загрозою здоров'ю. У 2015 році ВООЗ розробила глобальний план дій, попереджаючи світ про стійкість до антимікробних препаратів. Разом з Продовольчою та Сільськогосподарською організацією ООН, Програмою ООН з навколишнього середовища та Всесвітньою Організацією Охорони Здоров'я Тварин ВООЗ сформувала Альянс «Єдине Здоров'я» для боротьби зі стійкістю до антимікробних препаратів у всьому світі.

12. Наука та інновації

Успіхи в галузі охорони здоров'я за останні десятиліття були б неможливі без уваги ВООЗ, відданості науці та інноваціям. У світі, який розвивається завдяки технологіям 21 століття, ВООЗ гарантує, що наука залишається основним керівником у її роботі. У рамках своєї програми у 2019 році ВООЗ створила новий науковий департамент, який працює у сферах громадського здоров'я.

Розроблено на основі:

<https://www.who.int/news-room/events/detail/2023/04/07/default-calendar/world-health-day-2023-health-for-all>

<https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health/stories>

Плакати для завантаження:

<https://who.canto.global/pdfviewer/viewer/viewer.html?v=WHO75&portalType=v%2FWHO75&column=document&id=52ph0e8b9h6r72uruilh5ul558&suffix=pdf&print=1>